

Z přátelských kruhů

ST. PAUL, Neb., 21. února. Ct. red. Jelikož nemám, čeho bych se právě chopil, odhodlal jsem se napsat opět několik řádek do "Pok. Záp.", abych nezahláel. Od mého posledního dopisu, pokud se týče počasí, udál se velký převrat. Napadlo nám dosti sněhu a při tom byly kruté mrazy, tak že, jak jsem slyšel od mnohých přátel, utvořila se jim v posteli při spaní na vousech ledovka. Dnes však máme krásné teplo a teploměr ukazuje 60 stup. nad nulou. Dnes je třetí den, co sníh taje v úhlehledě a voda z něho třeptá se na všech stranách. Nejmrzutější bylo, když jsme minulý týden nemohli ani poštu dostat, ježto pro velké závěje venkovní doprava pošty byla po několik dní přerušena. — Minulou sobotu sešel jsem se v městě St. Paul s panem Janem Vincikem, který předplatil na "Pokrok" p. Vác. Vincikovi v Mahouši, pošta Netolice, Čechy. Nuže, p. Vác. Vinciku, až toto budete čísti, vzpomeňte si také na své bratry za mořem a někdy nějakým dopisem přispějte do "Pokroku" a buďte ujištěni, že je ráci si přečtete. Já, kterýž toto píš, jsem blízký váš rodák z vsky Bečice, okres Vltavotýn. Ctění krajané, kteří máte nějaké přátele v Čechách, učinite těmto největší radost, když jim předplatíte na "Pokrok," kterýž jest nejlepším a nejlacnějším časopisem českým v Americe. — Musím též podotknout, že p. Jakub Vincík jest již delší dobu upoután nemocí na lůžko, ale, jak jsem právě slyšel, daří se mu prý již lépe. Přejeme p. Vincikovi brzké uzdravení a aby se v kruhu našem co nejdříve opět mohl pobaviti. — Tento týden zajel jsem si též do sousedního městečka Farwell. Na cestě prohlédl jsem si též ono místo, na kterém se událo neštěstí. Parní sněhový pluh a parostroj, který pluh tlačil, vyjeli totiž z kolejí. Viděl jsem, jak se parní pluh zaryl hluboko do břehu. Byla to asi špatná podívaná! Městečko Farwell dosti dobře pokračuje a budov tam přibývá neustále. Náhodou setkal jsem se tam s milým našim dopisovatelem do "Pok. Záp.", s p. Janem Horkým. Myslí jsem si: "No, teď dostaneš, vojto, co pro to skrz ty jatěrnice!" Ale dopadlo to výborně. Pan Horký mi sdělil, že by mne rád viděl u svého bratra p. Josefa Horkého. Pan Josef Horký jest majitelem vzorně zařízeného hostince a ten já, samo sebou se rozumí, vždy rád navštívím. Za přátelského hovoru jsme jich s p. Janem Horkým několik vytáhli a výborně se pobavili. Jak jsem pozoroval, v hostinci p. Horkého jest vždycky živo. A jak by ne! Vždyť každý, kdo jednou p. Horkého navštíví, přijde podruhé zase. Jestli p. Horký samý humor a úsměv. Za nálevnou pak otáčel se bleskurychle krajan Ant. Novák, kterýž přichází ochotně a svědomitě obsloužit. — Pan Šafařík, jenž zde je a odpočívá, vlastní největší bučvu ve Farwell. Pan Neschiba staví si krásnou cihelnou residenci o jednom poschodí. S pěkným pozdravem všem čtenářům tohoto listu trvám v úctě váš Albert Ambrož.

ELBA, Neb., 17. února 1905. Ct. red. Tak starý rok nám odešel a s ním také všechny slasti a strasti. Pro mnohého byl to rok dosti dobrý a pro jiného zase dost špatný. Mne v roce tom stihala ztráta na ztrátu. První přišly na řadu slepice. Měli jsme jich asi

350. Z jara začaly scípat a nepřestaly až nám jich zbylo pouze asi 50. Za slepicemi následovala prasata. Těch jsem ztratil 55. Když se svině oprasily a selátka byla asi týden stará, tak scípala. K tomu mi ještě jednu prasnici a dva krmilky přišlo slunce. Třetí ztrátu jsem utrpěl na pšenici. Té jsem měl zaseto 40 akrů a nesklídl jsem ani jediné zrno. Přišla na ni rez, když odkvetla, za pár dní klesla a vypadala, jako kdyby ji kroupy potloukly. Žita jsem měl pod 6 akrů. To mi rozbily kroupy, když vymetalo, tak že ho zůstalo stát jen asi pátý díl. Za to zase oves a korna byly zmanité. Oves mi sypal 50 buků po akru. Korny jsem měl sázeno pod 50 akrů a sklídl jsem jí 2,200 buků. Nu, to by ještě ušlo. Než s těmi ztrátami nejsem ještě u konce. Přišel jsem ještě o čtyři kusy mladého dobytka hovězího na snět slezinnou a též jednoho koně jsem ztratil. Tak tedy došlo už i na koně. Moje stará povídka: "Co se to s námi letos děje, že máme ztrátu na ztrátu?" Odpověď děl jsem jí na to, že psáno jest, koho pán Bůh miluje, že ho křížkem navštívuje. Ona ale odvětila, že o takovou návštěvu nikdo nestojí, když je ztráta na všech stranách. "Jen kdyby to už byla alespoň ztráta poslední," pravím, "ale obyčejně se stává, když začne neštěstí na člověka jít, že pak neví, kdy přestat." A ono také skutečně dostavilo se ještě jedno neštěstí, jež však bylo zároveň i štěstím. Sousedovi hoši šli ze školy a jeden namířil si skrz náš dvůr. Můj syn shazoval kornu do korňáku. Sousedův chlapec přišel a spatřiv rajli v druhém korňáku, vzal ji do ruky a hrál si s ní a nic netušícího syna stělel zrovna do hlavy. Syn byl ihned celý v krvi, což když spatřil chlapec, dal se na útěk a druhý den se chlubil ve škole, jak syna mého dobře stělel. Tak místo loupání korny musel jsem vozit doktora. Každý si zajisté domyslí, jaké to bylo neštěstí. Jednou v neděli slyším takovou stělbou, jako by byl mikado se svou armádou už za humny. Zatím to však byli sváteční stělci, kteří místo přerijní slepice zastřelili mi tele. A tak skončil starý rok. Nový rok nám nastal a s ním nové naděje. Od nového roku nám nastaly takové zimy, že se to podobá, jako bychom byli někde v Kanadě. Sníh padá skoro každý den a při tom mrzne, až praská šindel na střeše. Sněhu máme tolik, že můžeme stěžit jen dobytek poklidit. Jestli že se jeden den udělají trochu cesty, tu jsou do rána opět zaváty sněhem. — Také vám posílám předplatné pro mého bratra v Čechách. Bratře, já Tě mnohokrát pozdravuji, jakož i celou Tvou rodinu a všechny známé vůkol. Mohl bys také občas napsat několik řádek do "Pokroku", co jest u vás nového a jak se tam co změnilo. Víím, že jest zde dosti čtenářů tohoto listu z naší krajiny, kteří by rádi slyšeli tam od vás nějakou zprávu. S pozdravem všem čtenářům tohoto listu znamenám se

J. F. Tuma.

TABOR, So. Dak. — Ct. red. Zaslám předplatné na váš časopis. Velice mě těší, když dostanu "Pokrok" do rukou, neb jest v něm mnoho poučného čtení. Zejména se mi zamlouvají četné pěkné dopisy od krajanů ze všech Spoj. Států, neboť jest to velmi dobré a člověk se mnoho dozví.

Jako jinde tak i v našem okolí tábořském pořádně mrzlo a tu bylo nejlépe sedět u kamen a číst noviny. Teď se to ovšem již změnilo a chystáme se k práci. Prozatím nemohu více psát, neb jsem zde teprve krátký čas, avšak učiním tak podruhé. A zdejší poměry lépe sezám. S pozdravem všem čtenářům tohoto listu trvám v úctě váš Jakub Smejkal.

VINING, Iowa, 24. února '05. Ct. red. Doufám, že přijmete těchto několik mých řádek do sloupců "P. Z." Zima velmi krutá započala u nás dne 26. prosince a trvala nám až do 19. února. Chumelilo se, přišel zrovna půlnočník a nadělal ohromné kopce, takže nebylo možná ani hlavu vystrčit, neb by byl nos ihned umrzl a není na něj žádná pojištění jako na život. Ale 20. února se nám oteplilo a kopce sněhové se pomalu ztrácejí. Měli jsme strach o dobytek, že ho totiž nebudeme mít čím krmit, bude-li to dlouho trvat. Ale dá Pán, že se to vše k dobrému obrátí, neboť není nikdy zle, aby nebylo zase lépe. Nového je tedy, že v Elberon zabil vlak sekčního dělníka Valentu a nadělal prý z něho samé kusy. Vynebrasští Čechové máte přece jen ve vážnosti mateřský jazyk, ježto vedete dítky své k české řeči. Je vidět, že se nestydíte za hrdivství české. Sluší se zajisté na každého Čecha, aby měl ve vážnosti to české právo. Bylo by to na nás hanba, abychom se míchali do jiných národností, když se ony nemíchají do naší. Každý národ má si držet své a cizí národy to dělají jak se patří. Jestli to právem každého národa a pravdivé jest zajisté ono staré přísloví: Špatný pták, který si kálí vlastní své hnízdo. Pane Josefe Leksu v Geddese, S. Dak., ty's si měl také ten můj dopis lépe přečíst, abys věděl, co v něm stálo. Vždyť jsem já do Berlína nejel s koničky, ba ani nevím, jestli tam jací koničci byli. Děkuji p. Leksovi, že si na mne vzpomněl a může se též pochlubit, z kterého kraje českého jest a já mu podruhé sdělím, odkud jsem já. Jsme li z jednoho kraje, můžeme si pak častěji dle přání vzájemně dopisat. Přeju ct. čtenářům t. l. šťastný a úrodný rok a ct. redakci hojného zdaru a trvám s pozdravem váš Jan Letý.

MARIENTHAL, Kans., 26. února. — Ct. red. Prosil bych v zájmu krajanů, kteří hledají do moviny neb laciné pozemky, o uveřejnění tohoto mého druhého dopisu. Lidu přibývá, ale pozemků ne. V českých osadách pozemek stoupá v ceně, tak že těžko je pro začátečníka, aby se tam uchytí. Bětu tedy na sebe jako pionér v této krajině, založit zde českou osadu, zde, kde se posud nálezají domovy a kde jsou laciné pozemky ke koupi. Jak jsem se již zmínil ve svém prvním dopisu, nezabývám se prodejem pozemků, aniž z toho hledám jakéhos zisku, stýská se mi však po krajanech, mezi nimiž jsem vždy bdyel a přál bych sobě, aby nás zde bylo více než pouze tři. Na můj první dopis došlo mne mnoho dotazů, nejvíce ale z Kansasu, neb obyvatel Kansasu dovede nej lépe tento stát ocenit. Zde jest vřatah dopisu od jistého krajana z Cuba, Kans., který se sem hodlá podívat: "Když jsem se já zde před 35 lety usadil, nepřešlo tu ani tolik co u vás a lidé odtud utkali. Bylo lze zde koupit čtvrt za sto dolarů a k tomu ještě majitel přidal jednoho koně. Teď, když jest všechnen pozemek vzdělán, máme vláhy dosti a cena pozemků se pátí od \$40 do \$60 za akr. Jest zde mnoho rentýřů, již by sobě přáli koupiti laciné pozemky. Až se tam podívám, myslím, že by se jich odtud více hnulo". Tento pán píše pravdu.

Zeptejme se prvních osadníků kdekoli, zdali byla půda, když se tam usadili, tak úrodná jako potom, když se krajina více vzdělala. Slyšel jsem staré pionéry v Minnesotě vypravovat: "Jo, teď to jde, ale když jsme se prvně sem přistěhovali, tak tu nic nerostlo." A v místech těch stojí nyní akr půdy \$75. Na můj dopis v Pok. Záp. došlo mne kolik tuctů dotazů a abych zodpovídal všechny otázky najednou, budu prositi o více místa: 1. Půda jest čerstvá, promíchaná drobníčkým pískem, ornice jest od 18 palců do 8 stop hluboká, než se přijde na šutr. Kopal jsem sklep 6 stop hluboký a ještě jsem byl stále v ornici. — 2. Voda jest zle měkká a nadměru dobrá, bez příchuti a nalézá se průměrně v hloubce 85 stop. Kdo ale nechá tlouci studni 125 stop, není ji pak s to vyčerpat ani parním strojem. — 3. Krajina jest zdravá; celý čas není slyšet, že by někdo byl nemocen. Tež úmrť se zde udávají pouze sešlostí věkem. (Proto se nejspíše náš velebný pán odtud odstěhoval, že neměl od čeho býti živ.) Lidé, kteří trpí souchotinami, cítí se, když sem přijedou, mnohem volněji. — 4. Hlavní plodinou je zde zimní pšenice, poslední však dvě léta dělají se zde pokusy s pšenicí jarní, tak zvanou "macaroni wheat". Tato se dobře osvědčuje a ještě neselhalo, kdež to podzimní vyžaduje, aby napadl v zimě sněh. Když se ale urodí, sype znamenitě. Předloni sypala až 45 buků po akru. Loni se málo urodila, za to ale korna byla znamenitá, a patří zde nyní 50c buš. Žádná se odtud nevyváží, neboť všechno skoupí zdejší dobytčí, ježto se dobytek po přestálé zimě nalézá v bídném stavu a musí se krmit, aby nepadl. Tež cukrová třtina, jež tu tvoří krmivo pro dobytek hovězí i koně, obyčejně se uvede, zvláště loni uvedla se nad míru dobře a teď se prodává za \$5 tuna ve stohách dobytčákům. Zkrátka vše, co se zde vypěstuje, zase se zde prodá. — 5. Tráva je zde tak zvaná "buffalo grass", ale 7 mil odtud v údolí říčky Beaver, jest hojnost trávy tzv. "blue stem" anebo "blue bent". Krávy, které se pasou na bůvolce, dávají chutné mléko, z něhož jest nejchutnější máslo, jaké jsem kdy jedl. — 6. Lesy nejsou zde široko daleko žádné. Zdejší lidé topí uhlím a chudší kravčáky. Stavební dříví stojí: "Fencing" \$22 tisíc stop, "ship lap" \$25, "flooring" \$30, šindel \$3.25 tisíc atd. — 7. Stavby budují si zde bohatší z prken, chudší ale z cihel, tak zv. "doby" (adobe — vepřovice), které se zhotovují takto: Vyhází se na bromađu hlína obyčejná, ta se posype rozsekanou slámou a poleje vodou. Pak se v tom provádějí koně, aby se to promíchalo, načež se zhotoví forma 10x24 palcůch a 6 palců hluboká, beze dna, do té se rozmíchaná hlína nahází, forma se vytáhne a "doby" je hotova. Když tyto cihly uschnou, zdí se jimi jako cihlami obyčejnými. Takové stavby vypadají slušně a jsou velmi pohodlné, chladné v létě, teplé v zimě. — 8. Pozemky lze zde dostat ještě vládní, ale nikoliv bez kontestu. Kontest stojí \$2. Každý si musí opatřit dva svědky, kteří dokážou, že ten, který si byl dřívě pozemek zabral, nemá na něm nic vzdělano, žádnou stavbu a že na něm nebydlí. Takových claimů je zde v okolí na tucty. Dále, kdo by chtěl koupit pozemek, dostane jej 1/4 míle až 8 mil odtud vzdálený, nevzdělaný, za \$350 až \$800 čtvrt. Vzdělané pozemky se stavbou jest zde těžko koupit, neb každý zde má na prodej a řekne třeba, že vezme \$1000 za čtvrt, když se ale naskytne kupec, zvýší cenu a kdyby se někdo uvolil i tuto zvýšenou cenu zaplatit, tu řekne, že to je-

žte neprodá. Nevzdělané pozemky prodávají jednatelé v Leoti, ježto majitelé zde většinou nebydlí. Z toho lze vidět, že to tak zlé není, když nikdo nechce prodat svou usedlost. Tež lze zde koupit pozemek na úrodní splátky, totiž čtvrtý díl z úrody každý rok. — 9. Deště zde rok od roku přibývá, zvláště letos máme dosti vláhy následkem sněhu, který zde ležel celý měsíc, teď jest ale zem zase holá. — Nuže, kdo by sobě přál ještě bližší zprávy, necht' mi zašle dotaz s přiloženou acentovou poštovní známkou. V úctě F. Betlach.

ST. PAUL, Neb., 28. února. — Ct. red. Už jsem myslel, že nenapíši vícekrát ani řádky do milého mi P. Z. a že se s vámi, kamarádi, živ už neshledám. Právě o půlnoci s pátku na sobotu přitřhli na mě sousedě Mendlík a Boreš s tou ledovou armádou, ale ani vody, ani ledu Čech se neleká! Proto také ihned postavil jsem se na odpor, celou tu armádu jsem zajal a teď budu oddíl za oddílem pouštět ze zajetí měšťanům našim na popas. Tito je přivítají těžkou stělbou na mostě, kde to je teď jako v Port Arthuru; až se země třese. Drazí přátelé, přál bych vám tu podívanou v té mé Mandžurii na tu ledovou armádu. Pane Ambrož, bylo nás také hodně v těch manévrech u Písku, ale přece měli jsme dost místa, tak že jsme mohli druh vedle druhá ležet. Ale to vše bylo ničím proti těmto ledovým mužům, kteří lezou druh na druh, staví se proti sobě až hrůza a jsou chlapci jako hory. Panu Mendlíkovi jich nalezlo do lesa tolik, že mu až dříví kácí. Nu, něco podobného jsem jakživ neviděl. Takové spousty ledu a takový lomoz, zvláště za noční doby! Ne, přátelé, jest to strašná podívaná! Nuže, sousedě, kteříž máte nějakou ledničku, přijedte sem s nimi a všechny pořádně naplníme. To bude v létě "ajskřymu"! A dostanete led ne snad za peníze, nýbrž úplně zdarma. Co já si tu s tím jen počnu? Nejsem přece Kuropatkin, abych se o takovou armádu staral! A přijde-li konečně ještě reservo, tak to všecko pustím k St. Paul, kde čekají na nepřátele s pumami a granáty a každé větší oddělení zajisté rozpráší. Končím pro dnešek, ale opravdu nevím, jak to ještě dopadne. Snad si budete myslet, že se bojím. I toto, mám jen drobet strachu. Přál bych si, aby se již ledoví muži hnuli, ale oni stávkou jsou dále. Srdečně všechny zdravím a na shledanou — už plavu! — Jos. Brátka.

PESHIGO, Wis., 25. února. Ct. red. Zde vám zasíláme \$1.50 na Pok. Z. a na premii Katolický kalendář. Jestli nebudete mít premii tuto na skladě, tedy jinou nechceme. Tež vám musíme sdělit, co je u nás nového. Cukrovar v Menominee, Mich., pracoval minulý rok pouze 3 neděle, neboť nebylo cukrovky. Dále, že král "pil" v Marinette, Wis., kteréžto město leží též při řece Menominee, postavil pp. Lauermannům krásný rozsáhlý dům pod 3 poschodí. Tři bratři Lauermannové, kteříž nikdy českou národnost svou nezapírají, vlastní rozsáhlý obchod, v němž dostati lze vše, nač si jen člověk pomyslí. O rozsáhlosti jejich obchodu svědčí již to, že zaměstnávají přes sto mužských i ženských klerků. Se srdečným pozdravem trvám v úctě

Anna a Jakub Melka.

Výtečná 120akrová farma na prodej!

3/4 míle jižně od Malmo, Neb. Dobře zlepšen. Mírné podmínky. Vlastnictví předáno bude 1. března 1905. Nabídka přijímá THEO. HEURLIN, 28tí Wahoo, Neb.